

Аристотель та його економічні погляди

Київський торгово-економічний університет
Виконала студентка 1 курсу 2 групи
Дернова Лідія

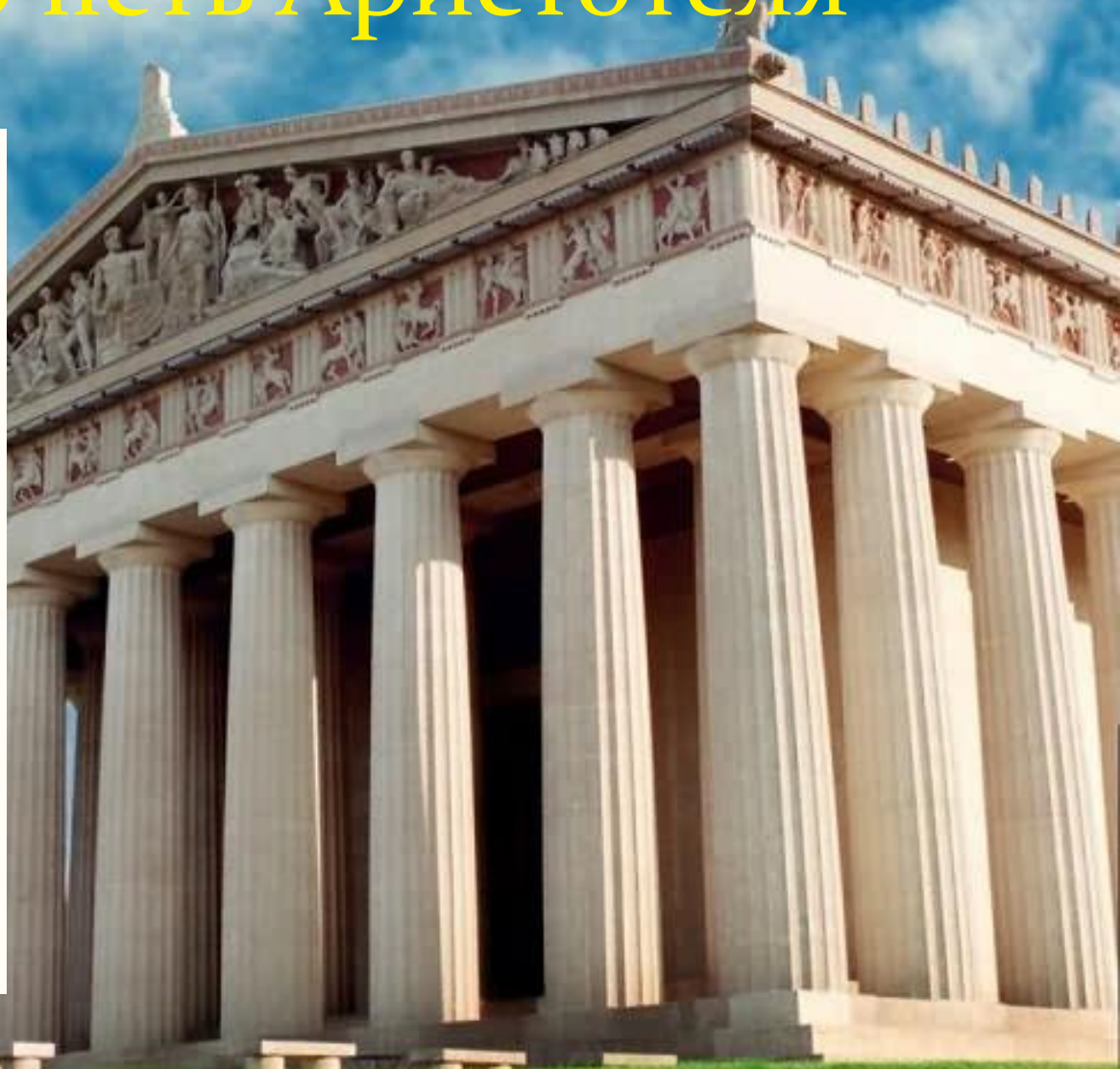
*Світ Аристотеля - це світ краху системи
грецьких міст-полісів та виникнення імперії
Олександра Македонського .*



Життя і творчість Аристотеля



АРИСТОТЕЛЬ
384-322 до н. э.



Перший Афінський період

- *Прибувши до Афін сімнадцятирічним юнаком у 367 р., Аристотель надійшов в існуючу там уже протягом двадцяти років Академію Платона, де пробув 20 років спочатку як учень, а потім і вчитель.*
- *Арістотель долучився до філософської школи Платона, він високо цінував Аристотеля і називав його «розумом». Але вже до 25-27 років Арістотель був самостійним і оригінальним вченим, що критично відносився до вчення Платона.*
- *Платон помер у 347 р. у віці 80 років і Аристотель остаточно переконується у безплідності напрямку, обраного учнями засновника Академії.*

ДРУГИЙ АФІНСЬКИЙ ПЕРІОД

- *Аристотель за підтримки македонян відкриває власну філософську школу в Лікеї. Аристотель викладав у Лікеї більше дванадцяти років.
Аристотель і його школа придбали широку популярність. Несподівана смерть Олександра Македонського 13 червня 323 р. викликала в Афінах антимакедонське повстання, в ході якого представники промакедонської партії були піддані репресіям. Не уникнув загальної долі і Аристотель. Не чекаючи суду, Аристотель покидає місто. Він продовжував свої студії, але великому вченому не вдалося здійснити нову програму роботи. Через два місяці він вмирає від хвороби шлунка, залишивши після себе величезну літературну спадщину.*

Фреска «Афінська школа» Рафаеля

Фреска стала найвидатнішим шедевром не тільки Рафаеля, а й всього живопису ренесансу. Вона зображує світ давніх філософів, чиї ідеї надихали художників Ренесансу



У центрі фрески зображені Аристотель і Платон, руку Аристотель тримає на рівні Землі, що символізує його реалістичні погляди на природу; рука Платона вказує в небо, відповідаючи його містичним уявленням про устрій всесвіту.

Формування економічних поглядів Аристотеля

- *В цілому сільське господарство Греції V - IV ст. до н. е.. мало такі особливості: багатогалузевий характер, переважання трудомістких інтенсивних культур (виноградарство, масліноводство), впровадження рабської праці як основи землеробства, товарна спрямованість рабовласницького маєтку як нового типу організації сільськогосподарського виробництва. Економічна система, що склалася в торговельно-ремісничих полісах і в Греції V - IV ст. до н. е.. в цілому, не могла існувати без залучення до праці великої маси рабів, абсолютна кількість і питома вага яких у грецькому суспільстві V - IV ст. до н. е.. безперервно зростала. Таким чином, економічні погляди Аристотеля формувалися в умовах кризи рабовласницького поліса, загострення боротьби між аристократією, між багатими і бідними, між рабами і рабовласниками, міждемократичними Афінами і олігархічною Спартою. Це, звичайно, сильно відбивалося в його роботах.*

Економічна концепція Аристотеля

- *Аристотель не бачив негативного впливу рабовласницьких відносин на розвиток продуктивних сил.*
- *. Вільні тому і визнаються вільними, тому що не знають фізичної праці. Тому в Аристотеля поділ на рабів і вільних оголошується цілком природним. Саме ці положення Аристотеля відбили економічну закономірність у розвитку суспільства на тій стадії, коли рабство було основою виробництва.*
- *Особливе місце в його працях займає пояснення понять грошей, торгівлі. Аристотель з більшою завзятістю намагався зрозуміти закони обміну. Він доводив, що поступово поява таких предметів, які самі по собі уявляли цінність і стали обслуговувати обмін. Він писав: «В силу необхідності, обумовленої міноюю торгівлею, виникли гроші».*
- *Аристотель схвально ставився до того виду господарювання, який мав на меті придбання благ для будинку й держави, назвавши його «економікою». Економіка пов'язана з виробництвом продуктів, необхідних для життя.*

Економічна концепція Аристотеля

включає:

- - 1. Проблеми рабства: переважно іноземців.
- - 2. Примирення демосу і знаті на базі пограбування аграрної периферії та експлуатації рабів-іноземців.
- - 3. Захисник приватної власності
- - 4. Натуралізація господарства, перехід до землеробства.
- - 5. Обмеження великої торгівлі, заборона спекуляції лихварства, дрібна торгівля для підтримки економічних зв'язків і поділу праці.
- - 6. Багатство - сукупність корисних речей, те, що служить задоволенню людських потреб.
- - 7. Теоретичний аналіз обміну, вартості, грошей.
- - 8. Аристотель досліджує економічну організацію сучасного йому суспільства і приходить до висновку, що господарська діяльність людей може бути розділена на заняття економікою (як визначав її Ксенофонт) і заняття хрематистикою.

Хрематистика і економіка

- Діяльність торгово-лихварського капіталу, спрямованого на збагачення, він характеризував як протиприродну, назвавши його «хрематистикою». Хрематистика спрямована на отримання прибутку і її головна мета - накопичення багатства. Аристотель намагався з'ясувати природу цих двох явищ (економіки та хрематистики), визначити їх історичне місце. На цьому шляху він перший зміг встановити різницю між грошима як простим засобом збагачення, і грошима, що стали капіталом. Аристотель вважав, що справжнє багатство складається з предметів першої необхідності в господарстві з середнім достатком, що воно за своєю природою не може бути нескінченним, а має обмежуватися певними рамками, достатніми для забезпечення «благого життя».

ВИСНОВОК

- *Маркс називав Аристотеля «Олександром Македонським грецької філософії». Це порівняння має глибокий історичний сенс, бо Аристотель як учений об'єднав в сміливих, широких узагальненнях весь науковий досвід Греції, подібно до Олександра, що об'єднав під своєю владою весь античний світ.*
- *Економічна думка Аристотеля розвивалася під впливом розкладання громади, в умовах загострення протиріч рабовласницького ладу в період розквіту і кризи. На неї також мало великий вплив розвиток міст і пов'язане з цим зростання ремесла і торгівлі. В Аристотеля існував натурально-господарський підхід до економічних проблем. Надалі історичному розвитку вчення Аристотеля стали джерелами численних шкіл і напрямків.*

Цікаві факти з життя Аристотеля

1. Так, наприклад, відомо, що у нього була дружина, яку звали Піфіада. Незабаром в їх сім'ї з'явилася на світ донька, яку назвали на честь матері.
2. А коли у нього народився син, він прозвав його Нікомаха. В результаті сумного збігу обставин хлопець загинув ще в юності, а по закінченні багатьох років на честь нього Аристотель називає своє зібрання лекцій. До речі, батька грецького філософа також звали Нікомаха.
3. У Аристотеля були дві коханки: Палефат і Герпіліс, остання з яких була матір'ю його сина.
4. Предмети, які ерудит любив найбільше: біологія , зоологія та астрологія.
5. Області, в які філософ вніс найбільший внесок, - це математика, етика, логіка, музика, поезія, політика і театр.
6. Така наука, як причинність, придумана Аристотелем, пояснює, чому можуть відбуватися ті чи інші речі.
7. Олександр Македонський і давньогрецький діяч були хорошими друзями. Відомо також, що спеціально для нього імператор привозив зразки ґрунтів з завойованих земель. Після його смерті філософ втратив свою популярність.



Дякую за увагу! 😊